

**Zarządzanie zbiorowym
transportem miejskim
w warunkach polityki
zrównoważonej mobilności**

Krzysztof Grzelec

Katarzyna Hebel

Olgierd Wyszomirski

Zarządzanie zbiorowym transportem miejskim w warunkach polityki zrównoważonej mobilności

Recenzent
dr hab. inż. Grzegorz Dydkowski, prof. UE

Redaktor Wydawnictwa
Jolanta Stecewicz

Projekt okładki i stron tytułowych
Jan Rutka

Skład i łamanie
Maksymilian Biniakiewicz

Publikacja sfinansowana ze środków
Dziekana Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-095-9

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel.: 58 523 11 37; 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49

Spis treści

Wstęp	7
1. Transport miejski w osiągnięciu celów polityki zrównoważonej mobilności	11
1.1. Mobilność jako element zrównoważonego rozwoju	11
1.2. Cele i zasady polityki zrównoważonej mobilności miejskiej	14
1.3. Zasięg i zakres funkcjonowania transportu miejskiego determinowany celami polityki zrównoważonej mobilności	18
1.4. Sposoby podróży miejskich a zrównoważona mobilność	22
2. Organizacja i konkurencja w zbiorowym transporcie miejskim w warunkach polityki zrównoważonej mobilności	38
2.1. Uwarunkowania efektywności organizacji i konkurencji w zbiorowym transporcie miejskim	38
2.2. Modelowe ujęcie organizacji i konkurencji w zbiorowym transporcie miejskim	42
2.3. Zbiorowy transport miejski regulowany i zderegulowany w osiągnięciu celów polityki zrównoważonej mobilności	48
2.4. Zarządy zbiorowego transportu miejskiego w osiągnięciu celów polityki zrównoważonej mobilności	54
3. Zbiorowy transport miejski w integracji mobilności	62
3.1. Modelowe ujęcie integracji zbiorowego transportu miejskiego	62
3.2. Integracja usług zbiorowego transportu miejskiego	67
3.3. Węzły przesiadkowe jako element integracji mobilności miejskiej	74
3.4. Mobilność jako usługa służąca integracji mobilności miejskiej	81
4. Zarządzanie popytem w zbiorowym transporcie miejskim w warunkach polityki zrównoważonej mobilności	89
4.1. Cechy popytu w zbiorowym transporcie miejskim	89
4.2. Badania wielkości i struktury popytu na usługi zbiorowego transportu miejskiego	97

Spis treści

4.3. Zachowania transportowe jako determinanta zarządzania popytem w zbiorowym transporcie miejskim	102
4.4. Preferencje transportowe jako determinanta zarządzania popytem w zbiorowym transporcie miejskim	116
5. Zarządzanie podażą w zbiorowym transporcie miejskim w warunkach polityki zrównoważonej mobilności	124
5.1. Cechy podaży zbiorowego transportu miejskiego	124
5.2. Tabor jako element podaży w zbiorowym transporcie miejskim	129
5.3. Elektryfikacja transportu autobusowego a osiąganie celów polityki zrównoważonej mobilności miejskiej	135
5.4. Infrastruktura jako element podaży w zbiorowym transporcie miejskim	142
5.5. Asset management jako kompleksowe zarządzanie infrastrukturą w zbiorowym transporcie miejskim w warunkach polityki zrównoważonej mobilności miejskiej	149
6. Zarządzanie cenami i dystrybucją w zbiorowym transporcie miejskim w warunkach polityki zrównoważonej mobilności	156
6.1. Cele i zakres polityki cen w kształtowaniu zrównoważonej mobilności miejskiej	156
6.2. Taryfy opłat w zbiorowym transporcie miejskim w polityce zrównoważonej mobilności miejskiej	164
6.3. Systemy biletowe i dystrybucja biletów w kształtowaniu zrównoważonej mobilności miejskiej	172
6.4. Bezpłatny zbiorowy transport miejski jako narzędzie kształtowania zrównoważonej mobilności	177
7. Zarządzanie marketingowe w zbiorowym transporcie miejskim w warunkach polityki zrównoważonej mobilności	184
7.1. Istota, przesłanki i uwarunkowania zarządzania marketingowego w zbiorowym transporcie miejskim	184
7.2. Strategie marketingowe w zbiorowym transporcie miejskim	189
7.3. Marketingowe kształtowanie usługi zbiorowego transportu miejskiego	196
7.4. Promocja usług zbiorowego transportu miejskiego	203
Podsumowanie	211
Bibliografia	217
Spis rysunków	242
Spis tabel	244